

طراح سوال : دانش آموز پایه نهم ، ساحل جهانبازی

1-تعاریف فرهنگ چیست ؟

الف) فرهنگ را می توان شیوه ی مشترك زندگی در يك جامعه دانست
ب) فرهنگ را آگاهی و اندیشه ی مشترك اعضاي يك جامعه نیز می گویند

2-رابطه ی جامعه و فرهنگ را بیان کنید؟

جامعه بدون فرهنگ وجود ندارد و فرهنگ هم بدون جامعه به وجود نمی آید.
جامعه به منزله سخت افزار رایانه و فرهنگ به منزله نرم افزار های آن است که این دو بدون یکدیگر کار آیی نخواهند داشت.

3-اجتماعی شدن یا جامعه پذیری چیست ؟

اجتماعی شدن فرایندی طولانی مدت از تولد تا آخر عمر است که افراد از طریق آن ، زندگی را می آموزند و خود را با آن منطبق می کنند.

4-چرا اجتماعی شدن فرایندی بسیار مهم در زندگی است؟

زیرا بدون آن ، افراد نمی توانند به زندگی در جامعه ادامه دهند .در یکجامعه ، هر فرد عقاید و باورها ، رسوم ، قوانین و حتی چگونگی پاسخ دادن به غرایز را از دیگران می آموزد و به افراد دیگر یاد می دهد.

5-فرایند اجتماعی شدن نخست در کجا رخ می دهد ؟ چگونه؟ با ذکر مثال؟

در خانواده - پدر و مادر به کودک یاد می دهند کهچطور صحبت کند ، چگونه غذا بخورد و در نشست و برخاست چه آدابی را رعایت کند ، چگونه به مهمان سلام و تعارف کند ، چگونه در مراسم مختلف مثل جشن ها یا عزاداری ها شرکت کند و چه بپوشد و چگونه رفتار کند ، در موقع خمیازه کشید دست را جلوی دهانش بگیرد یاپاهایش را جلوی افراد بزرگ تر دراز نکند و موقع غذا خوردن ، دهانش صدا ندهد.

6-با بزرگ تر شدن فرد ، علاوه بر خانواده ، چه عوامل دیگری در فرایند اجتماعی شدن فرد موثر است؟

رسانه های جمعی ،دوستان و گروه همسالان و برنامه های آموزشی و تربیتی مدرسه نیز چگونگی زندگی در جامعه و سازگاری با آن را به تدریج به او می آموزند .این فرایند بعدها با رفتن به دانشگاه ، خدمت سربازی ، محل کار و ادامه پیدا می کند

7-در فرایند اجتماعی شدن ، مهم ترین لایه های فرهنگ که به افراد آموخته می شوند چیست؟

نمادها ، هنجارها ، ارزش ها و عقاید

8-انواع لایه ها ی فرهنگ يك جامعه را بیان کنید؟ با ذکر مثال؟

1-لایه های خارجی یا بیرونی (ظاهری)مانند: نمادها و هنجارها

2-لایه های دورنی و عمیق مانند: ارزش ها و عقاید

9-کاربرد نماد چیست؟با ذکر مثال بیان کنید.

هر جامعه ای برای انتقال معانی مورد نظر خود از انواع معینی از نمادها استفاده می کند . زبان گفتاری و نوشتاری ، همه ی اشیاء دست ساخته های انسان مانند تصاویر ، پوشاک ، خوراک ، ساختمان ها و همچنین رفتارهای او ، نقش نمادین.

10-هنجار چیست؟

هنجارها ، رفتارهای معینی هستند که در يك گروه یا جامعه پذیرفته شده و متداول اند . به عبارت دیگر به قواعد و شیوه های مورد قبول يك جامعه برای انجام دادن کارها ی مختلف ، هنجار می گویند . برای مثال ، ما وقتی به هم می رسمیم سلام می کنیم ،وقتی می خواهیم غذا بخوریم م یا وارد جایی شویم به هم تعارف می کنیم.

11-هنجارهاچه مواردی را شامل می شوند ؟

هنجارها در اقع همه ی عادت ها ، آداب و رسوم اجتماعی ، مناسک مذهبی ، قواعد ، قوانین ومقررات را در بر می گیرد.

12-رابطه ی هنجارها و زندگی اجتماعی چیست؟

زندگی اجتماعی بدون وجود هنجارها ادامه پیدا نمی کند و هنجارها به روابط اجتماعیسامان می بخشند . افراد يك جامعه خود را ملزم می بینند از هنجارها پیروی کنند تا جامعه آنها را به عضویت بپذیرد.

13-مهم ترین دلایل پیروی از هنجارها را بیان کنید؟

ارزش دانستن و اعتقاد به آنها ، حفظ آبرو و احترام یا ترس از مجازات .اگر افراد از هنجارها یا شیوه های مورد قبول گروه یا جامعه پیروی نکنند، مجازات می شوند . این مجازات ممکن است به صورت سرزنش خود یا دیگران ، پوزخند تمسخر ، طرد کردن و محروم نمودن ، متلك گفتن یامجازات های رسمی و قانونی باشد.

15-ارزش چیست؟

ارزش یعنی خوب و بد ، زشت و زیبا و مطلوب یا نامطلوب دانستن امور مختلف.

16- رابطه ی ارزش ها و هنجارها را بنویسید ؟ با ذکر مثال؟ ارزش ها زمینه ی شکل گیری هنجارها را ایجاد می کنند و جهت دهنده یرفتارها هستند . افراد بر مبنای ارزش هایی که به آنها معتقدند ، عمل می کنند . برای مثال ، کسی که پرهیز از اسراف را

کار خوب و درستی می‌داند و آن را ارزش تلقی می‌کند ، اگر در عمل هم از اسراف بپرهیزد، هنجارش طبق این ارزش بوده است.

17- منظور از ارزش های اجتماعی چیست؟ با ذکر مثال؟

ارزش های اجتماعی ، ارزش هایی هستند که مورد توجه اکثر افراد جامعه اندو افراد به عملی شدن آنها تمایل دارند . برای مثال ، برای یک تیم ورزشی ، پیروزی در مسابقه و برای یک ملت دفاع از کشور خود و مقابله با دشمنان ، ارزش های اجتماعی هستند.

18- بخش مهمی از فرهنگ هر جامعه را چه چیز تشکیل می‌دهد؟

بخش مهمی از فرهنگ جامعه را عقاید و باورهای آن شکل می‌دهد.

19- با ذکر یک مثال توضیح دهید چه رابطه ای بین عقاید و هنجارها و ارزش ها وجود دارد؟

بخش مهمی از فرهنگ جامعه را عقاید و باورهای آن شکل می‌دهد . برای مثال در جامعه ای که عقاید دینی دارد ، هنجارها ، نمادها و ارزش هایی بر مبنای آن عقاید شکل می‌گیرد . به عکس در جامعه ای که زندگی را فقط به این دنیا محدود می‌داند و به آخرت اعتقادی ندارد ، هنجارها و ارزش های متناسب با همان جامعه پدید می‌آیند.

فرهنگ جامعه شیوه ی..... است . (زندگی آن جامعه)

فرهنگ پدیده ای است ، یعنی از طریق زن به ارث نمی‌رسد . (آموختنی)

فرهنگ از راه از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود . (آموزش و تربیت)

فرهنگ در جریان فرایند آموخته می‌شود . (اجتماعی شدن)

فرایند اجتماعی شدن ، نخست در رخ می‌دهد . (خانواده)

(اولین و مهم ترین کانون اجتماعی شدن فرد است . (خانواده

نماد در جریان به وجود می‌آید . (روابط اجتماعی)

هنجارها به سامان می‌بخشد . (روابط اجتماعی)